

**COMMISSIE VAN BEROEP VOOR HET CHRISTELIJK VOORTGEZET ONDERWIJS
EN HOGER BEROEPSONDERWIJS**

UITSPRAAK

CvB.VO-HBO.2014.125-U.2015.06

in de zaak van:

G. , te W., appellant,
gemachtigde mr. G.A.M.C. Verschuren

tegen

de Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs *, verweerster,**
gemachtigde: mr. R. di Lorenzo

1. Het procesverloop.

- 1.1. Bij brief van 7 juli 2014 heeft drs J. , voorzitter van het College van Bestuur van verweerster, appellant medegedeeld, dat hij voor het komende schooljaar, en zonodig ook de jaren daarna, voor meer dan 50% van zijn lessen wordt ingeroosterd in de onderbouw en dat zijn claim op een LD-functie wordt afgewezen .
- 1.2. Tegen dit besluit heeft mr G.A.M.C Verschuren (werkzaam bij de AOb) namens appellant, bij brief gedateerd 29 juli 2014 beroep ingesteld bij de Commissie. Op 2 september 2014 heeft de gemachtigde dit beroepschrift aangevuld.
- 1.3. Namens verweerster heeft mr. R. di Lorenzo (werkzaam bij Verus te Woerden), bij schrijven van 25 september 2014 een verweerschrift bij de Commissie ingediend.
- 1.4. Op 14 oktober 2014 heeft de gemachtigde van appellant gereageerd op dit verweerschrift.
- 1.5. Verweerster heeft op 24 oktober 2014 het verzoek gedaan tot schriftelijke afhandeling van het beroep. Appellant heeft hierin op maandag 27 oktober 2014 toegestemd.
- 1.6. Verweerster heeft haar standpunten bij brief van 4 november 2014 verder aangevuld.
- 1.7. Appellant heeft naar aanleiding van deze aanvulling op het verweer aan de Commissie een laatste reactie doen toekomen op 11 november 2014.
- 1.8. De Commissie heeft in raadkamer de volgende beslissing genomen.

2. Van belang zijnde bepalingen.

Ingevolge artikel 52, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) is het mogelijk beroep in te stellen bij de Commissie van Beroep waarbij de werkgever is aangesloten tegen een beslissing van het bevoegd gezag inhoudende het direct of indirect onthouden van promotie.

In artikel 19, eerste lid, aanhef en onder d, van de verlengde CAO-VO 2011-2012 is bepaald dat de werknemer in beroep kan gaan bij de Commissie van Beroep waarbij de werkgever krachtens artikel

52 WVO is aangesloten tegen een door de werkgever genomen besluit inhoudende het direct of indirect onthouden van promotie.

In de CAO-VO 2014-2015 is deze beroepsmogelijkheid vervat in artikel 20.

Artikel 5.2 van de verlengde CAO-VO 2011-2012, dat als opschrift heeft "Entreerecht LD", luidt als volgt: "Vanaf 1 augustus 2014 heeft elke docent met een eerstegraadsbevoegdheid, die structureel 50 % of meer van zijn lessen geeft in een of meer van de jaren 4 en 5 HAVO en/of 4, 5 en 6 VWO recht op een LD-functie."

Artikel 5.2 van de CAO-VO 2014-2015, dat als opschrift heeft "Entreerecht LD", luidt als volgt: "1. Vanaf 1 augustus 2014 heeft elke leraar met een eerstegraads bevoegdheid die 50 % of meer van zijn lessen binnen structurele formatie¹ geeft in een of meer van de jaren 4 en 5 HAVO en/of 4,5 en 6 VWO recht op een LD-functie.

2. Het entreerecht vervalt per 31 juli 2015.²

3. Leraren die voor 1 augustus 2014 zijn gestart voor een master/eerste graadsbevoegdheid en voldoen aan het gestelde in lid 1, hebben tot en met 31 juli 2017 nog recht op het entreerecht.

Toelichting

Indien een leraar die benoemd is op basis van het entreerecht uiterlijk op 1 augustus 2016 niet voldoet aan de functievereisten van de functiebeschrijving die de werkgever op grond van artikel 12.4 CAO-VO heeft vastgesteld, kan hij teruggeplaatst worden in zijn oude functie. De inschaling geschiedt op het laatstelijk genoten salaris of het naast hogere bedrag, niet hoger dan het maximum behorende bij het carrièrepatroon van de oude functie."

Artikel 11.3 van de verlengde CAO-VO 2011-2012, dat als opschrift heeft "Eerste graads docentfunctie", luidt als volgt:

"1. Indien voor 31 december 2010 niet een eerste stap wordt gezet in de verhoging van het aandeel LD-functies in de functiemix treedt het recht bedoeld in artikel 5.2 met onmiddellijke ingang in werking.

2. De werkgever stelt in overleg met de P(G)MR tevens een beleid vast voor de stapsgewijze toekenning van nieuwe LD-functies in de periode tot 1 augustus 2014 met in achtneming van het gestelde in artikel 5.2."

Een bepaling met de inhoud van artikel 11.3 komt niet meer voor in de CAO-VO 2014-2015.

3. Voorgeschiedenis.

3.1 Per 1 juli 2008 is het "Convenant Leerkracht van Nederland" van kracht geworden. Sociale partners en de minister van OCW hebben afgesproken dat het voor de versterking van het beroep van leraar nodig is om onder meer de beloning van de leraar te verbeteren. Daarom moeten meer loopbaanmogelijkheden worden gerealiseerd en moeten er kortere salarislijnen komen. In het

¹ Onder structurele formatie wordt verstaan formatie niet zijnde projectformatie en kortdurende vervanging minder dan een jaar.

² Sociale partners stellen een commissie in die onderzoekt hoe de doelstellingen uit het Convenant Leerkracht kunnen worden behaald, anders dan door het entreerecht. De commissie zal worden verzocht om uiterlijk februari 2015 het onderzoek af te ronden. Sociale partners zullen een op overeenstemming gericht overleg voeren over de aanbevelingen van de commissie.

convenant zijn afspraken vastgelegd met betrekking tot versterking van de functiemix. De Commissie citeert:

“Doelbestemming

Het extra budget voor de invulling van meer hogere leraarsfuncties is uitsluitend bestemd voor de realisatie van meer OP-formatie in de schalen LC en LD en dient daar ook elk jaar volledig voor te worden ingezet. De extra formatie op grond van het budget voor de functiemix wordt uitsluitend toegekend aan leraren met lesgeven als hoofdtaak, dat wil zeggen dat zij in overwegende mate (bedoeld is meer dan ca. 60 %) zijn belast met een lestaak. (.....)

Invulling functiemix

Sociale partners zullen in de CAO landelijke doelen opnemen over de te realiseren functiemix. (.....) De werkgever stelt in overleg met de P(G)MR jaarlijks het volume aan functies vast dat omgezet wordt in hogere functies. (.....) De werkgever en P(G)MR geven per functiegroep (LC en LD) aan hoeveel functies in dat jaar gerealiseerd worden.

LD-functie

Leraren met een eerstegraads bevoegdheid, die ongeacht de omvang, in de bovenbouw structureel lesgeven hebben recht op een LD-functie. Partijen zullen dit recht in de CAO verankeren.”

3.2 In de CAO's vanaf 2008 zijn vervolgens bepalingen opgenomen over het entreerecht.

3.3 Op 15 april 2014 is het Onderhandelaarsakkoord CAO-VO 1-8-2014 tot 1-8-2015 gesloten.

Partijen hebben daarbij afspraken gemaakt over onder meer het entreerecht. Deze luiden als volgt: “Entreerecht

Partijen erkennen dat het entreerecht onevenwichtige en ongewenste effecten heeft. Er zijn echter verwachtingen gewekt, en partijen vinden het niet acceptabel zo vlak voor de inwerkingtreding van het recht die verwachtingen ongedaan te maken. Daarom zal het entreerecht als volgt worden aangepast:

- Vanaf 1 augustus 2014 heeft elke docent met een eerstegraads bevoegdheid, die meer dan 50 % van zijn lessen, binnen structurele formatie³ geeft in een of meer van de jaren 4 en 5 HAVO en/of 4,5 en 6 VWO recht op een LD-functie.
- Het entreerecht vervalt per 31 juli 2015.
- Docenten die voor 1 augustus 2014 zijn gestart voor een master/eerste graads-bevoegdheid en meer dan 50 % lesgeven in de bovenbouw hebben tot en met 31 juli 2017 nog recht op het entreerecht.

In de toelichting op het artikel betreffende het entreerecht komt te staan:

- Indien een docent die benoemd is op basis van het entreerecht uiterlijk op 1 augustus 2016 niet voldoet aan de functievereisten van de functiebeschrijving die de werkgever op grond van artikel 11.5 CAO-VO heeft vastgesteld, kan hij teruggeplaatst worden in zijn oude functie met bijbehorende salaristrede, zonder behoud van salarisperspectief van de LD-functie.

Daarnaast wordt een commissie ingesteld die onderzoekt hoe de doelstellingen uit het Convenant Leerkracht kunnen worden behaald, anders dan door het entreerecht. De commissie zal worden verzocht om uiterlijk februari 2015 het onderzoek af te ronden. Sociale partners zullen een op overeenstemming gericht overleg voeren over de aanbevelingen van de commissie.”

³ Onder structurele formatie wordt verstaan formatie niet zijnde projectformatie en kortdurende vervanging minder dan een jaar.

4. Beoordeling van het geschil.

Toepasselijke CAO

4.1 De Commissie is, anders dan verweerster, van oordeel dat de verlengde CAO-VO 2011-2012 als toetsingskader in dit beroep moet worden gehanteerd. Beslissend is daarbij dat het bestreden besluit is genomen onder de vigeur van die regeling. Hieraan doet niet af dat verweerster bij haar besluitvorming is uitgegaan van de tekst van het Onderhandelaarsakkoord van 15 april 2014.

Ontvankelijkheid

4.2 De Commissie gaat er in de onderhavige zaak vanuit, dat onder promotie dient te worden verstaan: de overgang naar een hogere functie.

4.3. Ingevolge het bestreden besluit zal appelland in het schooljaar 2014-2015 minder dan 50 % van zijn lessen Nederlands geven in de bovenbouw. Nu dit besluit ten gevolge heeft dat appelland niet aan de voorwaarden van de bepaling van artikel 5.2 van de CAO voldoet en dientengevolge niet voor een hogere functie in aanmerking komt, betreft het bestreden besluit het indirect onthouden van promotie. In zoverre is sprake van een voor beroep vatbaar besluit als bedoeld in artikel 19, eerste lid, van de CAO.

Ook aan de overige ontvankelijkheidseisen is voldaan, zodat appelland kan worden ontvangen in zijn beroep.

Inhoudelijke beoordeling

4.4 Vervolgens dient de Commissie het bestreden besluit inhoudelijk te toetsen. Zij zal daartoe eerst de standpunten van partijen - voor zover relevant - samenvatten.

4.4.1 Appelland stelt zich op het standpunt dat hij recht heeft op een LD-functie met ingang van 1 augustus 2014, omdat hij in de jaren daarvoor structureel 50 % of meer in de bovenbouw heeft lesgegeven. Hij is sinds 1999 verbonden aan de Christelijke Scholengemeenschap *** als docent Nederlands, thans in een LC-functie. Appelland is sinds augustus 2012 in bezit van zijn 1^e graads bevoegdheid. Vanaf 2004 heeft hij gedurende negen jaar voor meer dan 50 % in de bovenbouw HAVO/VWO gewerkt. Bij appelland zijn verwachtingen gewekt, waardoor het niet acceptabel is dat die verwachtingen vlak voor de inwerkingtreding van het recht ongedaan worden gemaakt.

De andersluidende mening van verweerster strookt ook niet met het Onderhandelaarsakkoord, waarin wordt gesteld dat verwachtingen zijn gewekt. Die verwachtingen zijn gewekt op grond van artikel 5.2 van de CAO-VO 2011-2012 in samenhang met het structureel toedelen van 50 % of meer van zijn lessen in de bovenbouw HAVO/VWO. De vrijheid van verweerster om lessen toe te delen is nu beperkt omdat verweerster de gewekte verwachtingen moet honoreren.

Voor zover de inroostering van appelland thans grotendeels in de onderbouw is geschied om appelland af te houden van het entreerecht, heeft verweerster de inroostering gebruikt voor een doel waarvoor die bevoegdheid niet is gegeven.

4.4.2 Verweerster is van mening dat voor het in aanmerking komen voor een LD-functie uitsluitend bepalend is de omvang van de lesseninzet per 1 augustus 2014, en niet de inzet voor lessen in de jaren daarvoor. Verweerster stelt zich, onder verwijzing naar het Onderhandelaarsakkoord, zoals dat inmiddels ook in de CAO-VO 2014-2015 is opgenomen, op het standpunt, dat structureel moet worden gelezen als "in de structurele formatie". Verweerster verwijst daarbij ook naar de voetnoot die in de nieuwe CAO is opgenomen over wat onder structurele formatie moet worden verstaan.

Het in aanmerking komen voor een LD-functie is niet een recht dat dient te worden toegekend naast het functiemixbeleid, maar is een onderdeel van het functiemixbeleid. Verweerster verwijst naar de volgende passage in het Convenant: "Zolang nog niet het volledige budget beschikbaar is voor de te realiseren functiemix, kan er nog geen sprake zijn van een ongeclausuleerd recht op toewijzing van een LD-functie. De LD-functies zullen stapsgewijs moeten worden uitgegeven."

Aldus is het entreerecht ingevolge art. 5.2 geen afzonderlijk recht naast het beleid ingevolge de functiemix, maar vormt dit entreerecht een onlosmakelijk onderdeel van die functiemix op een school.

Verweerster heeft het entreerecht zorgvuldig ten uitvoer gelegd. Indien het entreerecht aan appelland zou worden toegekend zou dit niet enkel het solide financiële beleid, dat verweerster voorstaat, niet ten goede komen maar ook het beleid dat verweerster al jaren voert ten aanzien van de kwaliteit van haar docenten ondermijnen.

Er kan geen sprake zijn van gewekte verwachtingen bij appelland, doordat verweerster al sinds 2010 beleid voert en ten aanzien van promotie en het entreerecht en dit ook duidelijk aan alle docenten, dus ook aan appelland, heeft gecommuniceerd.

4.5 De Commissie overweegt omtrent de bovenstaande geschilpunten het volgende.

4.5.1 Volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad dienen bepalingen in een CAO te worden uitgelegd naar de objectieve en voor derden kenbare bedoeling van de CAO sluitende partijen, zoals die blijkt uit de bewoordingen, gelezen in het licht van de gehele CAO, waarbij betekenis toekomt aan alle omstandigheden van het geval, en gewaardeerd naar de eisen van de redelijkheid en billijkheid en waarbij acht geslagen kan worden op de elders in de CAO gebruikte formuleringen en op de aannemelijkheid van de rechtsgevolgen waartoe de onderscheiden op zichzelf mogelijke tekstinterpretaties zouden leiden.

Uit het Convenant Leerkracht van Nederland, zoals hiervoor weergegeven, blijkt genoegzaam, dat het streven erop zal zijn gericht om leraren meer doorgroei- en promotiemogelijkheden te bieden. Daartoe dient onder meer de functiemix te worden versterkt, onder andere doordat jaarlijks het aantal functies moet worden vastgesteld dat wordt omgezet in hogere functies en door te bepalen dat leraren met een eerstegraads bevoegdheid die, ongeacht de omvang, in de bovenbouw structureel lesgeven, recht hebben op een LD-functie, welk recht in de CAO verankerd dient te worden. Dit entreerecht is vanaf 2008 in de CAO verankerd, zo ook in de (verlengde) CAO 2011-2012. Het entreerecht is geregeld in deel 1 van deze CAO (de artikelen 1 tot en met 5). Ingevolge artikel 1.3, eerste lid, van die CAO is afwijken van artikelen in deel 1 niet toegestaan. De functiemix is geregeld in deel 2 van de CAO (te beginnen bij artikel 6), waarin onder meer streefcijfers en nadere bepalingen met betrekking tot de functiemix zijn opgenomen. Artikel 1.3, tweede lid, van de CAO bepaalt, dat de artikelen in deel 2 een minimumkarakter hebben, tenzij nadrukkelijk anders is bepaald.

Gelet op het Convenant en de plaats van het entreerecht in een deel van de verlengde CAO 2011-2012, waarvan afwijking niet is toegestaan, is het naar het oordeel van de Commissie juist de bedoeling van de CAO-partijen (geweest) om grote prioriteit te geven aan toekenning van de LD-functie aan eerstegraads leraren die gedurende een aantal jaren in de bovenbouw hebben lesgegeven.

Dat CAO-partijen ook ongewenste effecten van het entreerecht zagen, is ook expliciet in het Onderhandelaarsakkoord van april 2014 geconstateerd. Dit heeft vervolgens geleid tot aanpassingen, zoals vervat in het Onderhandelaarsakkoord en daarna in de CAO 2014-2015. De Commissie ziet hierin een bevestiging van haar hiervoor weergegeven oordeel over de bedoeling van het entreerecht zoals neergelegd in artikel 5.2.

4.5.2 De Commissie erkent dat als uitgangspunt heeft te gelden dat verweerster haar schoolorganisatie zo mag inrichten als nodig is voor het in stand houden van een kwalitatief optimale en financieel gezonde onderwijsorganisatie. Het daarbij te voeren beleid dient, voor zover het betrekking heeft op het entreerecht, echter te blijven binnen de juridische kaders van (onder meer) de van toepassing zijnde CAO. In dit verband biedt artikel 5.2 van de verlengde CAO-VO 2011-2012, welke bepaling imperatief is geredigeerd, weinig tot geen ruimte voor het voeren van een eigen beleid ten aanzien van de toekenning van de LD-functie. Zulk beleid was bijvoorbeeld denkbaar geweest met betrekking tot een nadere invulling van het begrip "structureel", bijvoorbeeld in termen van het bepalen van het aantal jaren dat een docent in de bovenbouw moet hebben les gegeven om per 1 augustus 2014 in aanmerking te komen voor een LD-functie. Van een dergelijk beleid is in dit geval geen sprake.

4.5.3 Door appellant is aangevoerd en door verweerster niet betwist dat appellant in het schooljaar 2011-2012 door een re-integratietraject minder dan 50 % les gaf in de bovenbouw. De overige jaren vanaf 2004 gaf hij meer dan 50 % les in de bovenbouw. Daarbij is niet gesteld of gebleken dat hierbij sprake was van tijdelijke uren, welke niet worden meegerekend bij de berekening van het begrip structureel. Deze periode is naar het oordeel van de Commissie ruim voldoende om vast te stellen dat appellant voldoet aan het begrip structureel als bedoeld in artikel 5.2 van de CAO 2011-2012. Daarbij is niet van belang of appellant voldoet aan de voorwaarden die de school gesteld heeft in het kader van de functiemix om in aanmerking te komen voor een LD-functie.

Door de wijze van urenverdeling, waarmee verweerster – naar zij in zelf in onder meer haar brief van 7 juli heeft gesteld - voor het schooljaar 2014-2015 heeft willen voorkomen dat er meer docenten in aanmerking zouden komen voor een LD-functie, heeft verweerster op oneigenlijke wijze gebruik gemaakt van haar bevoegdheid tot het toedelen van lessen.

4.5.4 De Commissie merkt overigens op dat verweerster in haar brief van 7 juli 2014 aan appellant heeft aangegeven dat zij hem de mogelijkheid zou bieden wel lessen toe te delen in de bovenbouw, mits appellant zou afzien van zijn claim op een LD-functie. Hiermee erkent verweerster dat appellant de jure in aanmerking zou komen voor LD indien hij voor het lesjaar 2014/2015 voor meer dan 50% ingeroosterd zou zijn in de bovenbouw.

De Commissie acht bovendien nog van belang, dat verweerster heeft erkend, dat zij mede in verband met financiële redenen appellant minder dan 50 % van zijn lessen in de bovenbouw heeft gegeven. In dit licht heeft verweerster tevens aangegeven aan de verschillende medewerkers, waaronder appellant, dat het duidelijk was dat er vanuit de directie gestuurd zou gaan worden op de indeling in teams, daar er immers het recht en de claim op een LD-functie conform het entreerecht aan vast zou zitten. Daarmee heeft zij een van de ongewenste effecten (te weten een te groot beslag op de financiële ruimte) zoals ook bedoeld in het Onderhandelaarsakkoord willen voorkomen. Hieraan doet niet af hetgeen verweerster heeft gesteld ten aanzien van de indeling en de grootte van de klassen.

4.6 Op grond van het vorenstaande is de Commissie tot het oordeel gekomen, dat verweerster, in het licht van haar verplichting om als goed werkgever te handelen, niet in redelijkheid appellant minder dan 50 % van zijn gebruikelijke lessen in de bovenbouw heeft kunnen toekennen. Deze handelwijze kan niet tot gevolg hebben, dat appellant niet in aanmerking komt voor een LD-functie. Daarbij klemmt te meer, dat door deze handelwijze de duidelijke, dwingende bepaling van artikel 5.2 van de CAO wordt miskend.

4.7 Al hetgeen partijen overigens hebben aangevoerd, behoeft geen bespreking meer omdat dit aan de vorenstaande conclusie van de Commissie niet kan toe- of afdoen.

5. Beslissing.

De Commissie verklaart het beroep gegrond.

Aldus vastgesteld op 10 december 2014 te Den Haag, door mr. H. Manuel, voorzitter, mr. Th Geurts, mr. S. Stokman-Prins, mr. T. Elzenga en mr. R.T. Steinvoot-de Groot, leden, in aanwezigheid van mr. A.C. Melis-Gröllers, griffier, en getekend door de voorzitter en griffier voornoemd.

, H. Manuel, voorzitter

, A.C. Melis-Gröllers, griffier

Het dictum is op 15 december 2014 door de griffier aan partijen medegedeeld.

Verzonden: 27 januari 2015.

Voor eensluidend afschrift,
de griffier,